

Iskolai Program

Ibrány
Beszámoló

Egyesületünk évek óta foglalkozik az iskoláskorú gyerekek környezettudatos szemléletének formálásával. Az elmúlt években számtalan alkalommal tartottunk iskolai előadásokat, vetélkedőket, témanapokat az Észak-Alföldi régió iskoláiban. Az iskolai foglalkozásaink témái a hulladékproblémák, a környezetvédelmi problémák, a fenntarthatóság, valamint hazánk állat- és növényvilágának megismerésére irányulnak.

A program kezdetén több szempontot figyelembe véve választottuk ki azt az iskolát, mely a foglalkozásnak helyet adott. Választásunk a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Ibrány község általános iskolájára esett, melyet többek között az is indokolt, hogy az iskola tanulói ritkán részesülnek hasonló programokban. Egyesületünk részéről öten vettünk részt a programon, melyet közösen szerveztünk koordináltunk és valósítottuk meg.

A témanapot úgy állítottuk össze, hogy a diákok minél szélesebb körben ismerkedjenek meg a mindenkit érintő hulladékproblémákkal, valamint a megelőzés lehetőségével. Igyekeztünk változatos, színes programot összeállítani, mely kicsiknek és nagyoknak egyaránt érthető és érdekes. Három fő vonala volt a programnak, egy előadás, egy kilenc pontból álló vetélkedő és a tavalyi években használt Nullahulladékös kiállítási anyag.

Az előadással egybekötött vetítés során a gyerekeket bevonva ismerkedtünk meg a hulladékproblémákkal és azok megoldási lehetőségeivel. A gyerekek figyelmét felhívtuk a megelőzésre, komposztálásra, az újrahasználat és az újrahasznosítás különbségére, ezeknek a prioritására.

A napot egy vetélkedővel zártuk, mely során kilenc állomáspontra kellett feladatokat megoldani a gyerekeknek. Az előre meghirdetett vetélkedőre a felső tagozatos diákok 5-6 fős csapatokkal nevezhettek.

Összesen 13 csapat 68 tanulója vett részt a versenyen, mely során az iskola 5 tanára is segítségünkre volt. A vetélkedő nagyjából két órát ölelt fel, mely során hulladékos TOTÓ-t, keresztrejtvényt kellett megoldania a diákoknak, de volt ahol anagrammákat, vagy a hulladékokhoz kapcsolódó versikéket kellett megfejteniük. A legsikeresebbek az interaktív játékok voltak, mint a Kompomata, illetve a szelektív hulladékgyűjtős játék. Természetesen a vetélkedő végeztével a jutalmazás sem maradt el. A résztvevők kerékpáros felszereléseket, társasjátékot, matricákat és kiadványokat kaptak.

A kilenc feladatról egy kicsit bővebben:

1. Mit látsz a képen?

Fotókon különféle komposztálható anyagokat és csomagolás típusokat mutattunk a gyerekeknek. Mindegyikről 3-3 kép készült: közeli, távolabbi, távoli nézetből. Először mindig a legközelebbi nézet fotóját mutattuk a gyerekeknek s ez alapján kellett kitalálniuk, milyen növényről, anyagról van szó. Ha a legkisebb részletet bemutató kép alapján nem sikerült megtalálni a helyes megoldást, megmutattuk a következő képet, amin több részlet volt látható. Természetesen, aki a legkisebb részletekből kitalálta mi látható a képen az több pontot kapott.

2. Hulladékos TOTÓ

A feladatsor 11 kérdésre kellett válaszolniuk, melyben szó esett többek között a szelektívgyűjtésről, újrahasznosításról és használatról, veszélyes hulladékokról, csomagolásokról.

A helyes megfejtő a kérdések során bejelölt helyes válaszok kezdőbetűiből egy hulladékgazdálkodással kapcsolatos szót kaptak. Így azt saját maguk ellenőrizhették, javíthatták ki.

3. Ökológák

Különböző a hétköznapokból jól ismert, csomagoláson is fellelhető környezetvédelmi logókat és címkéket (pl.: Eu virág, Magyar Cédrus, Kék Angyal, Zöld Pont - Der Grüne Punkt, Állatokon nem tesztelt termék stb.) helyeztünk ki egy A/3-as plakáton, melyeket párosítani kellett a hozzájuk tartozó megfelelő leírással, jelentéssel.

4. Szelektív gyűjtés

A diákok feladata az volt, hogy a képen látottak (pl.: étolaj, tojáshéj, papír zsebkendő, kávézacc, tea filter, Pet-palack stb.) közül kiválasszák, mi melyik szelektív gyűjtőbe kerül, majd magyarázzák meg választásukat.

5. Keresztrejtvény

Egy klasszikus sorkeresztrejtvény egy oszlopába, hulladék-megelőzéssel kapcsolatos kulcsszó jött ki helyes megoldásként. A megfejtendő sorok egy-egy mondat hiányzó szavát rejtették, mint pl.:

- ❖ A dobozt, mely valójában egy újrahasznosításra nem kerülő hulladék, 3 féle anyagból (fém, műanyag, papír) állítják elő.

- ❖ *Az asztalos munka során keletkező, jól felhasználható a kerti komposztálóban.*
- ❖ *A jól kimosott, fertőtlenített üvegcsomagolás, ismét*

6. Kompomata

Egy stilizált, kartonból készült színes „játék-gép”, belsejében egy ember ül, aki a KOMPOMATA ablakán át kérdéseket tesz fel a gyerekeknek, melyekre A, B, C válasz lehetőségek közül kell választ adniuk. A játékos - attól függően, hogy melyik választ tartja helyesnek - A, B vagy C jelzésű ablakon bedugja a kezét a „gépbe”. Ha rossz a válasz a KOMPOMATA gyengéden a kezére üt; jó válasz esetén viszont egy gesztenyét tesz a válaszadó kezébe. A csapatoknak összesen 5 kérdésre kellett választ adniuk, gesztenyénként pedig 2-2 pontot kaptak.

7. Anagramma

Az anagramma a szójátékok egyik fajtája, melyben értelmes szavak, vagy mondatok betűinek sorrendjét úgy változtatjuk meg, hogy az eredmény szintén értelmes szó, vagy mondat legyen. Segítségül egy példát írunk: áhít azsúr sajnos = újrahasznosítás

8. Hull a strófa

8 kis költemény egy-egy hulladékkal kapcsolatos fogalmat rejtett. Mint pl.:

Drága, drága csomagolás,
Mekreálni nagy pazarlás.
Bauxit és vörös iszap,
Talajszenny, mit a Föld tőlem kap.

.....

Megfejtés: Alumíniumos doboz

9. Hulladékcsökkentés a mindennapokban

Arra kértük a csapatokat, hogy írjanak össze minél több ötletet arra vonatkozóan, hogy hogyan tudnák az iskolában és otthon csökkenteni a hulladék mennyiségét. Minden jó ötlet 1 pontot ért. Az ötletekből a legjobbakat kiválogattuk és plakátot készítettünk belőlük, melyet több példányba, A/2-es méretbe kinyomtatva helyeztek ki az iskolában.

A Nulla Hulladék program során mindamellett, hogy a gyerekek és pedagógusaik jól érezték magukat számos új információhoz jutottak, melyek jól alkalmazhatóak a mindennapok során.

A feladatok kiértékelése során a leginkább szembetűnő az volt – mindamellett hogy nagyon tájékozottak voltak a gyerekek -, hogy az újrahasznosítást és az újrahasználatot, vagy nagyon keverik, vagy teljesen ugyan azt értik rajta. Feltűnt, hogy a szelektív gyűjtést teljesen normális hulladék-megelőzési lehetőségnek vélték. A kiállítás sokat segített a 9. feladat megoldásában, többen használták fel a kiállítás adta ötleteket. Még ha sokszor szó szerint is írták le azt amit olvastak, úgy gondoljuk, hogy látva leírva, a kiértékelők által a bizonytalanságokra rá-rá kérdezve, ismételve, többet tanulhattak így összekapcsolva egy feladattal a kiállításból, mintha csak egy eleme lett volna az a rendezvénynek.

Kolocsán Tünde